

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор” по професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност „Биоорганична химия на природните и физиологично активните вещества”

Член на научно жури:

проф. д-р Ангел Иванов Ангелов,
Ръководител Център за обучение по качество и безопасност на храните,
кат. Биотехнология,
Университет по хранителни и технологии – Пловдив

В обявения конкурс за заемане на академична длъжност „професор” в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества” за нуждите на Катедра по Химия към Факултета по фармация при МУ – Варна, обнародван в ДВ бр. 36/16.04.2013 г. участва като единствен кандидат доц. д.х.н. Мона Динкова Станчева-Стоянова, която е ръководител на катедрата по Химия към Факултета по фармация при МУ – Варна.

Настоящото становище е изготвено съобразно с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБългария, Правилника за приложение на Закона и Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна. Доц. Станчева-Стоянова е представила всички изискуеми документи съгласно чл. 102 на Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

За участие в конкурса доц. дхн Станчева-Стоянова представя списък с 52 научни публикации, 58 участия в научни форуми – конференции, конгреси, симпозиуми и монографичен труд "Устойчиви органични замърсители в храни", които са в период след заемане на академична

длъжност „доцент”. По мое мнение научни публикации номера 15 и 16 нямат структурата и съдържанието на научни статии, поради което няма да бъдат рецензирани по-долу. Научните статии публикувани в списания с импакт фактор са 12 (24 % от общия брой научни публикации), в рецензирани научни списания са 36 (72 %) и две (4%) са публикувани в сборник от конференция, седем от статиите са под печат (14%). Към материалите за конкурса са представени и 20 научни статии и 14 участия в научни форуми с който кандидатът е участвал в конкурс за академична длъжност „доцент”. Общият брой цитирани публикации от български и чуждестранни автори е 34. Тези показатели отговарят напълно на изискванията за заемане на академична длъжност „професор” разписани в Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

Доц. Станчева-Стойнова има участие в три научноизследователски проекта (на един е ръководител) финансирани от Фонд ”Научни изследвания”, МОН и в два университетски проекта. Със средствата по тези проекти е създадена лаборатория по храни и околна среда и е оформено ново научно направление Химия на храните – състав, качество и безопасност. В тази връзка е получена „Награда Варна” от Областния управител и Кмета на Варна. Доц. Станчева-Стойнова е научен ръководител на 4 докторанта, двама от които са защитили успешно своите докторски работи.

Научните изследвания на доц. Станчева-Стойнова са две области - Химия на храните и Катализа. В първата област са проведени задълбочени проучвания в направление безопасност на храните, по отношение на съдържанието на полихлорирани бифенили, ДДТ и метаболити в черноморски и сладководни риби и мекотели, определяне на токсични метали в черноморски риби, мекотели и седименти, направена е оценка на безопасността на черноморските риби, като храна. Друго направление в тази област е изследване на състава на храните и по-конкретно, съдържанието на някои важни мастни киселини и на мастноразтворимите витамини – А, Е, D₃ на черноморски и сладководни риби, определяне на хранителна и енергийна стойност на черноморски риби.

По втората научна област са представени получените резултати, свързани със синтез на ванадиево-титанови оксидни катализатори за окисление на оксилон, определяне на тяхната каталитична активност, селективност, термична устойчивост и влиянието на добавки с промотиращо действие върху тяхната активност.

Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Доц. Станчева-Стойнова е утвърден и изявен преподавател с повече от 30 години преподавателска дейност, която се ползва с уважение и авторитет пред преподавателите и студентите. Тя е член на Академичния съвет на МУ–Варна, член на Факултетния съвет на Фармацевтичния факултет и ръководител на кат. Химия. За последните три учебни години, нейната обща учебна натовареност е над два пъти по-висока от норматива приет от АС на МУ–Варна. Тя изнася лекции пред студенти от Факултета по медицина, Факултета по фармация и Медицински колеж по следните дисциплини–Химия, Аналитична химия, Обща и органична химия и Състав на храните. Доц. Станчева-Стойнова е съавтор на Ръководство по Химия (на английски език) за англоизично обучение на студенти по Медицина и на 6 учебни помагала по обща, органична и аналитична химия. Като председател на кандидат студентската комисия по химия подготвя варианти за изпитни тестове, организира и провежда курсове за подготовка на кандидат-студенти, участва в написване на Сборник със задачи за кандидат-студенти. Председател е на изпитни комисии на конкурси за асистенти, докторанти. Постоянно повишава своята квалификация като провежда пет следдипломни квалификации и участва в шест обучения.

Основни научни и научноприложни приноси

Най-съществените приноси на доц. Станчева-Стойнова са с научно-теоретичен и научно-приложен характер. Те са свързани с изучаване на голям брой черноморски и сладководни риби за съдържание на устойчивите органични замърсители (ПХБ, ДДТ, метаболити) и тежки метали и установяване на тяхната безопасност и риск/полза при консумацията им. Проведено е мониторингово изследване, като за пръв път рибите са използвани като биоиндикатор за оценка на замърсяването на Черно море.

Експериментално е установен мастно-киселинния профил и съдържанието на масноразтворими витамини на голям брой черноморски и сладководни риби и е оценено тяхното качество като храна.

Принос с подчертан научно-приложен характер е синтезирането на нов тип ванадиево-титанов катализатор, който притежава добра каталитична активност, селективност и устойчивост.

Критични бележки и препоръки

Смятам, че Списъкът на научните публикации ще има по-добър и лесен за оценяване вид, ако след всяка статия се посочва импакт фактора на списанието за годината, когато статията е публикувана.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. дхн Мона Станчева-Стоянова е изграден университетски преподавател и учен, който умело успява да съвмести учебно-преподавателската и научно-изследователска дейност. За период от тридесет години тя логично е преминала през всички стъпала на академично развитие, като винаги е участвала активно в учебната, научната и административна дейност на МУ – Варна. Резултатите от нейните научни трудове отразяват задълбочено и компетентно проведените проучвания в областта на качеството и безопасността на черноморски и сладководни риби и мекотели. Тя е ерудиран лектор по Аналитична химия, Обща и неорганична химия и Състав на храните.

На база на гореизложеното считам, че доц. дхн Мона Станчева-Стоянова отговаря на изискванията на Медицински университет – Варна за заемане на академична длъжност „професор” по научна специалност „Биоорганична химия на природните и физиологично активните вещества” за нуждите на Катедра по Химия към Факултета по фармация при МУ – Варна.

Давам **положителна** оценка за преподавателската и научна дейност на доц. дхн Мона Станчева-Стоянова и препоръчвам членовете на Научното жури да предложи на Факултетния съвет на Факултета по фармация при МУ- Варна тя да бъде избрана за „**Професор**” по научна специалност „Биоорганична химия на природните и физиологично активните вещества”.

Пловдив, 03.07.2013

Проф. д-р Ангел Иванов Ангелов